

! EESMÄRK

Nimetab ühe kodukandi ajaloomälestusmärgi ja tutvustab selle tähendust.

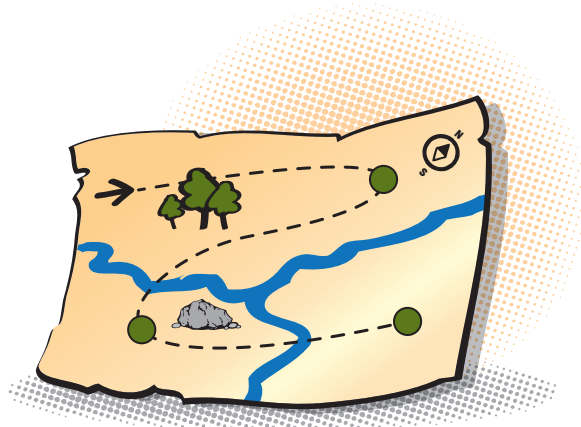
✓ LÄBIVIIMINE/KONTROLL

Juhendaja korraldab matka ajaloomälestusmärgi juurde, tutvustades ise mälestusmärgi või kaasates selleks kohalikku ajalugu tundvat inimest.

Katsenõue on täidetud, kui noorkotkas on toonud juhendajale foto mälestusmärgist ja/või kirjeldab selle asupaika ja tähendust.

👉 SOOVITUSED

- ▶ Rühmapealik annab noorkotkale ülesande tutvustada teistele konkreetset mälestusmärki (**harjutus 14.1**).
- ▶ Asulas võib korraldada mälestusmärgi-orienteerumise.

HARJUTUS 14.1

Näide:

Vabadussõja võidusammas on Tallinnas Vabaduse väljakul 23. juuni esimestel minutitel 2009 avatud mälestusmärk Eesti Vabadussõjale, mille kaudu Eesti rahvas avaldab austust ja tunnustust kõigile neile, kes on pidanud võitlust Eesti vabaduse ja iseseisvuse nimel. Samas on 23,5 meetri kõrgune ja koosneb 143 klaasplokist. Projekti autorid on Rainer Sternfeld, Andri Laidre, Kadri Kiho ja Anto Savi.

- 2005** Tallinnas Harjumäel avati 29. oktoobril Vabadusmonumendi asukohta tähistav kivi.
- 2004** President Arnold Rüütel pakkus välja mõtte rajada monument Tallinna Lauluväljakule.
- 2001** 18. märtsil otsustas Tallinna linnavalitsus kuulutada välja konkursi vabadusmonumendi täpse asukoha leidmiseks. 5. aprillil kiitis linnavolikogu Vabaduse ausamba kompleksi rajamise heaks ja tegi linnavalitsusele ülesandeks kuulutada välja konkurs. Konkursi I etapp lõppes detsembris, täites ülesande määratleda monumendi asukoht Vabaduse väljakuga piirneval alal.
- 1998** Monumendi loomiseks oli tehtud kolm annetust summas 38 598 krooni ja 71 senti. Samal aastal korraldatud Vabaduse väljaku konkursil vabadusmonumendi lahendust ei nõutud.
- 1997** Avati monumendi rajamise sihtarve.
- 1993** Toimus Vabaduse väljaku planeerimise ja hoonestamise arhitektuurivõistlus. Vabadusmonumendi tingimustes eraldi esile ei toodud, kuid seda käsitles enamik võistlustöid.
- 1939** Asutati 1938. aasta lõpus loodud Vabadussõja Üleriikliku Monumendi Püstitamise Peakomitee Vabariigi Presidendi juures komisjonid: Vabaduse väljaku komisjon ülesandega lahendada väljaku projekt üheskoos monumendi paiknemisega sellel, ja monumendi komisjon. Kahe komisjoni ühistöö tulemusel pidi monument valmima vabariigi 25. juubeliaastal.
- 1936** 27. mail anti riigivanema dekreediga välja „Vabadussõja üleriikliku mälestusmonumendi püstitamise seadus“. Seadus määras, et monument püstitatakse Tallinna Vabaduse väljakule riigivanema heakskiidetud projekti järgi.
- 1935** Vabariigi valitsus otsustas eraldada poole monumendi püstitamiseks vajaminevast rahast, kui Vabadussõja Mälestamise Komitee leiab teise poole.
- 1932** E. J. Kuusikule ja E. Lohule tehti ülesandeks töötada välja detailplaneering, leida monumendile uus asukoht ja vormid. Samal ajal vähendati eelarvet pea kolm korda.

- 1931** Toimus Vabadussõja monumendi konkurs. Tähtajaks, 1. juuniks laekus 18 tööd. Konkurs ei andnud žürii hinnangul sobilikku tulemust ning I ja III preemia jäid välja andmata. II koha pälvis E. J. Kuusiku ja E. Lohu töö „Pro patria”
- 1930** Võeti vastu otsus monumendile avaliku konkursi korraldamise kohta. Vabadussõja Mälestamise Komitee arutles põhimõtte üle, kas teha monument vastavalt olemasolevale rahahulgale või kavandada monument ja hakata selle püstitamiseks raha koguma.
- 1928** Toimus Vabadusplatsi planeerimise konkurs. Konkursi tingimuste kohaselt tuli arvestada ka vabadusmonumendi püstitamisega väljakule. Tähtajaks, 15. septembriks, esitati hindamiseks 7 võistlustööd. I preemia vääriliseks tunnistanud E. Jacoby töö nägi ette Harjumäe nõlval monumentaalset sammastikku, millele sekundeeris platsi keskel kolme sambaga kompositsioon.
- 1925** 14. novembril moodustas Vabadussõja Mälestamise Komitee seksiooni, kellele jäi ülesandeks töötada välja mälestusmärgi eelkavand, valida asukoht ning määratleda orienteeruv hind. Monumendi asukohaks soovitas komisjon Harjumäe nõlva.
- 1923** Amandus Adamsonil valmis võimaliku Vabadussõja mälestussamba kavand.
- 1922** 10. veebruaril otsustati linna haldusosakonna koosolekul Peeter I kuu maha võtta. Otsustati ka Vabadusplatsi planeerimine ette võtta ja sinna Eesti vabadusvõitlust ja iseseisvust tähistav monument rajada. 29. aprilli öösel võeti Peeter I mälestussamba maha.
- 1920** 7. juulil otsustas Tallinna Linnavolikogu maha võtta Peeter I mälestussamba. Kuu mahavõtmine lükati aga edasi, kuniks selle asemele saab püstitada mõne teise kuu. Linna haridusosakonnale tehti ülesandeks algatada ülemaaline korjandus ausamba rajamiseks.

